

GŁOS

MAZOWIECKI

KATOLICKIE PISMO CODZIENNE

Rok VII

Płock, piątek 20 stycznia 1939 r.

Nr. 16

Z obrad Diecezjalnej Rady Akcji Katolickiej.

Wczoraj odbył się w Płocku zjazd Diecezjalnej Rady Akcji Katolickiej. Obradom przewodniczył przełożony Diecezjalnego Instytutu, p. Szambelan Płocki. Do stołu prezydenckiego zostali zaproszeni ks. kan. Karwowski i p. prezes Mieczkowski. Na sekretarkę zjazdu powołano p. Kaz. Jędrzejewską.

Otwarcia zjazdu dokonał Arcybiskup łowicki. Witał zebranych wyrażając radość, że liczba pracowników Akcji Katolickiej w diecezji rośnie i że rezultaty ich

apostolskiej pracy są coraz bardziej widoczne.

Obrady przedpołudniowe wypełniło obszernie sprawozdanie ks. dyr. St. Tenderendy z działalności w roku 1938. Po południu program kilkogodzinnych obrad wypełniły interesujące referaty p. sen. Rudowskiego (Przewodnic idea A. K.) i p. kierownika J. Matczyńskiego (Uniwersytety Ludowe w Polsce i charakterystyka ich dążeń) oraz plan pracy Akcji Katolickiej na rok bieżący, zreferowany przez ks. dyr. Tenderendę. Szereg bar

dzo ciekawych zagadnień poruszono w bardzo ożywionej dyskusji.

Na zakończenie przemówił JE. ks. Biskup Wetmański, zachęcając zebranych do dalszej gorliwej pracy i na tę pracę dla sprawy Bożej w diecezji udzielił w imieniu Arcybiskupa i swego biskupiego błogosławieństwa.

Trzy warunki do awansu

Do urzędów państwowych rozszło instrukcje Rady Ministrów w sprawie układania list kwalifikacyjnych urzędu, co wiąże się z awansami. Wśród poszczególnych rubryk przewidziane są kwalifikacje za sprawowanie się urzędników, obejmujące uprzejmość, dyskrecję i opanowanie.

Ciano w Jugosławii.

W Jugosławii bawi w tych dniach włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano. Przeprowadza on rozmowy polityczne z przedstawicielami rządu jugosłowiańskiego. Chodzi o przyciągnięcie Jugosławii do ośi Rzym—Berlin.

Konfiskata majątków.

Dziennik rozporządzeń Rzeszy niemieckiej ogłasza listę 99 osób, których pozbawiono obywatelstwa niemieckiego, a majątek skonfiskowano. Na liście tej figurują niemal wyłącznie żydowskie nazwiska.

OFIARY.

Na K. S. Kobiet zł. 5 i na Dzieło Rozkrzewiania Wiary św. Piotra Apostoła zł. 5 składa w myśl życzeń ś.p. Zofii Tuchółkowej—córka.

Co z tym projektem zrobi O. Z. N.?

Jeden z posłów ozonowych, p. Krenc opracował projekt ustawy w sprawie częściowego uregulowania stosunku żydów do państwa polskiego.

Projekt ten dzieli żydów na 4 kategorie i mówi o ograniczeniach dla żydów w Polsce.

Art. 5: a) nie mają prawa wybieralności do ciał ustawodawczych organów samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego; b) nie mogą być przyjęci do służby zawodowej w wojsku polskim, zajmować jakichkolwiek stanowisk w administracji państwowej i sądownictwie, jak również w przedsiębiorstwach i zakładach, w których udział związków publicznych przewyższa 50 proc. sumy kapitału zakładowego; c) nie mogą uczęszczać do polskich szkół powszechnych, średnich i wyższych, utrzymywanych z funduszy publicznych; d) nie mogą być nauczycielami, profesorami, docentami lub pomocnikami siłami naukowymi w szkołach powszechnych, średnich i wyższych; e) nie mają prawa nabywania dyplomów naukowych, uzyskanych poza granicami państwa polskiego; f) nie mogą być właścicielami, dzierżawcami, poddzierżawcami, zarządzającymi, reżyserami, aktorami: polskich teatrów, kin i innych przedsiębiorstw rozrywkowych, współpracownikami Polskiego Radia oraz redaktorami, wydawcami i współpracownikami czasopism, wydawanych w języku polskim; g) nie mogą być kierownikami i członkami zarządów polskich: związków, stowarzyszeń i spółek; h) wykonując wolne zawody nie mogą udzielać obywatelom polskim porad fachowych ani też nie mogą zastępować obywateli polskich przed władzami administracyjnymi lub sądowymi; i) nie mogą posiadać na własność, nabywać, dzierżawić, poddzierżawiać, administrować i eksploatować nieruchomości wiejskich oraz osiedlać się i zamieszkiwać poza miastami, zaś posiadane przez nich obecnie nieruchomości wiejskie win-

ny być sprzedane obywatelom polskim w terminie rocznym od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, gdyż po tym terminie ulegną wywłaszczeniu na cele reformy rolnej za odškodowaniem (zezwoleń na kupno tych nieruchomości udziela wojewoda); j) nie mogą nabywać jakichkolwiek nieruchomości miejskich; k) nie mogą zakładać i prowadzić banków oraz przedsiębiorstw, mających znaczenie dla obronności kraju, jak również trudnić się handlem artykułami monopolowymi; l) nie mogą otrzymywać żadnych koncesji państwowych lub zamówień na dostawy dla wojska, administracji państwowej oraz ich przedsiębiorstw, zaś posiadane koncesje tracą ważność w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy; m) nie mogą trudnić się handlem okrężnym; n) nie mogą—przy zmianie lub badawaniu nazwisk—przybierać nazwiska o bismieniu polskim.

Oto niektóre fragmenty z tego projektu. Projekt ten złożony został Klubowi Parlamentarnemu O. Z. N. Co Klub z tym projektem zrobi, niewiadomo w tej chwili. W każdym razie w kołach politycznych sprawa ta budzi duże zainteresowanie.

Przygotowania do rozdzielenia Inspektoratów Szkol.

Kto będzie inspektorem szkolnym w Gostynińskim?

Jak wiadomo, w Polsce likwiduje się powoli to, co niefortunnie wprowadził bracia Jędrzejewicze. Następuje nawrót i w dziedzinie organizacji Inspektoratów szkolnych. Inspektorat szkolny obwodowy na 2—3 powiaty nie wytrzymały także próby życia. Wraca się więc do dawnych jednopowiatowych inspektoratów szkolnych.

W niektórych częściach kraju rozdzieli ten już w roku ubiegłym przeprowadzono. W województwach centralnych, a więc i w warszawskim

Kiedy nareszcie Polskę zdobędzie się

na stanowczą reakcję wobec Niemiec?

Prasa polska, przede wszystkim ta niezależna, katolicka i narodowa pisała już niejednokrotnie o masowym wydaleniu przez administrację niemiecką księży i działaczy polskich z terenów zamieszkałych przez Polaków w głąb Niemiec. Głównie to represje kierowane są przeciw księżom Polakom na Śląsku Opolskim i działaczom polskim na Warmii i Mazurach w Prusach Wschodnich. Ostatnio otrzymał nakaz wysiedlenia w głąb Niemiec ks. prob. Madeja z Maciejowa, w pow. raciborskim. Na wiadomość o wysiedleniu ks. Madeja udał się doń samochodem brat jego, mieszkający na terenie województwa śląskiego i przewiózł go przez granicę na stronę polską. Ks. Madeja został przyjęty przez ks. biskupa Bienka w Katowicach i prawdopodobnie otrzyma administrację jednej z parafii na Zaolziu.

Jak donosi „Goniec Warszawski”, władze niemieckie na Śląsku

Opolskim przygotowują wydalenie nowych kilkunastu księży Polaków. Za co?

Chcą zmusić ich do wprowadzenia nabożeństw niemieckich. Chodzi im przy tym o zastraszenie Polaków, aby przy zarządzonym spisie ludnościowym nie przyznawali się do polskości. Jednym słowem celem tych represji jest złamanie mniejszości polskiej w Rzeszy i pozbawienie jej przywódów.

Nie są to jedyny represje. Kilku młodych Polaków wędrowno do obozów koncentracyjnych. Wielu z nich nie wytrzymało ciężkich warunków obozowych i rozstało się z tym światem.

Dzieje się to wszystko, kiedy oficjalna prasa niemiecka (innej nie ma) rozpiewa się o „poprawie” stosunków polsko-niemieckich i idzie wagi przywiązuje do spotkania min. Becka z Hitlerem.

Poprawę tę odczuwa tylko mniejszość niemiecka w Polsce; Niemcy w Polsce coraz bardziej podnoszą głowę i z coraz większym występującym tupetem, stawiając wciąż nowe żądania.

Mniejszość polska w Niemczech tej „poprawy” stosunków polsko-niemieckich nie odczuła. Przeciwnie, spadają na nią nowe ciężkie ciosy. Z rzekomej „poprawy” stosunków polsko-niemieckich korzystają więc tylko Niemcy.

Czy nie czas zawrócić z tej drogi? Czy nie odpowiedzieć na represje niemieckie w stosunku do Polaków w Niemczech represjami w stosunku do Niemców w Polsce?

Kiedy nareszcie Polska zdobędzie się na właściwą odpowiedź Niemcom?

Kolegium kardynalskie liczy 62 purpuratów.

Wskutek zgonu s. p. kardynała Al. Kakowskiego i kardynała Skrbenskigo liczba kardynałów zmniejszyła się do 62, z czego 35 Włochów i 27 innych narodowości. Wśród kardynałów jest 6 Francuzów, 4 Niemców, 3 Amerykanów z Ameryki Północnej, 3 Hiszpanów i Polak, 1 Węgier, 1 Belgijczyk, 1 Anglik, 1 Irlandczyk, 1 Portugalczyk, 1 Czech, 1 Kandyjczyk, 1 Brazylijczyk, 1 Argentyńczyk i 1 Stryjczyk.

Obecnie są przy życiu tylko dwaj jeszcze kardynaliowie, którzy otrzymali kapelusz kardynalski z rąk papieża Piusa X, mianowicie kardynałowie Granito Pignatelli di Belmonte oraz kardynał O'Connell.

Sprawa granicy z Węgrami.

„Głos Narodu” przypomina, że w planach min. Becka leżało pozyskanie Węgier.

„Dlatego w chwili osaczenia Czech Słowacji rząd polski poparł wszystkimi siłami żądania terytorialne Węgier, dlatego potem od mocarstw zażądał wspólnej granicy z Węgrami, dlatego Polska rozluźniła swój stosunek do Rumunii.

Przejście Węgier na stronę „osi Rzym—Berlin” oznacza fiasco tego planu. Konsekwencją tej decyzji Budapesztu będzie podporządkowanie węgierskiej polityki wskaźnikom Berlina.

W tych warunkach godzi się zapytać, czy wspólna granica z Węgrami przedstawia dla nas teraz jakąś korzyść?

Angielskie odznaczenie dla misjonarza katolickiego.

Ze źródeł miarodajnych informują, że król Jerzy VI na liście osób, mających otrzymać wysokie odznaczenie państwowe, polecił umieścić nazwisko tytularnego biskupa panopolitańskiego a megra Karola Józefa Nicolas, wikariusza apostolskiego Wysp Fidżi.

„Dyplomacja” Watykanu

„My wiemy, że oni (Anglicy) dzisiaj szczególnie żywo i gorąco tęsknią za wiarą przodków swych i za powrotem do Stolicy Apostolskiej”. — Słowa te, które wypowiedział papież Pius XI o Anglikach w allocucji swej w r. 1935, przypomina mediolańska „Italia” z okazji wizyty ministrów brytyjskich w Watykanie.

Należy zaznaczyć, że już od kilkudziesięciu lat wzrastają w Anglii życzliwości dla Watykanu i mniejszości katolickich. W czasie wojny (1915 r.) król nawiązuje dyplomatyczne stosunki ze Stolicą Apostolską i odtąd na Anglię swojego ministra przy Watykanie. W r. 1923

odwiedza król wraz z małżonką papieża, który serdecznie przyjmuje dostojnych gości; przy tej sposobności król chwali katolików angielskich, jako lojalnych obywateli.

Polepszenie stosunków z Watykanem przyczynia się także do przeprowadzenia ustawy (t. zw. „Roman Catholic Relief Act”), która przy-

arcybiskup Bostonu. Z kreowanych przez Benedykta XV kardynałów żyje dziś jeszcze dziewięciu. Reszta kardynałów, w liczbie 51, otrzymała kapelusz kardynalski z rąk Ojca św. Piusa XI.

184 osoby zginęły w płomieniach.

Straszny bilans katastrofalnych pożarów w Australii.

W lasach w Australii szalał ostatnio straszliwy pożar. Szkody wyrządzone przez pożary lasów w st. Victoria oceniane są dotychczas na przeszło 2 i pół miliona funtów szterlingów.

Powierzchnia objętego pożarem terytorium wynosi 7 tys. mil kw. Wiele miejscowości zostało doszczętnie zniszczonych. W płomieniach znalazło śmierć 74 osób, 110 zaś zginęło skutkiem nadmiernego gotąca.

Prasa australijska określa tragiczne następstwa tego pożaru jako klęskę narodową.

Oczekiwany przez wszystkich z niecierpliwością w stanie Victoria deszcz zaczął nareszcie padać.

137 kapłanów katolickich w Sowietach.

Podług informacji, otrzymanych przez Stolicę Apostolską z ogłoszonych przez radio watykańskie, w Rosji sowieckiej przebywa obecnie 137 kapłanów katolickich. Z wyjątkiem dwóch kapłanów cudzoziemców, z których jeden zajmuje się duszpasterstwem w Moskwie, a drugi w Leningradzie, wszyscy ci kapłani znajdują się bądź w więzieniach bolszewickich, bądź też w obozach pracy przymusowej.

San Domingo przyjmie 100.000 żydów.

Rząd republikański San Domingo zgodził się wpuścić 100.000 uchodźców żydowskich z Europy. Odpowiedni plan został już opracowany.

wraca katolikom w Anglii niemal wszystkie prawa. Odtąd czyni katolicyzm w całym Imperium Brytyjskim wielkie postępy. Nowe rozporządzenia państwowe regulują i sposób oddawania honorów papieżowi czy jego przedstawicielom, Papieża uważa się za suwerena — nuncjuszów czy internuncjuszów należy witać jak ambasadorów zagranicznych. Rośnie też ciągle liczba i wewnętrzna siła zespołu katolickiego. Według ostatniej statystyki w całym Imperium wielkobrytyjskim liczba katolików wynosi 18.578.768. Hilary Belloc pisał, że w Anglii „już święta”, to znaczy, że zaczyna się nawrót do Kościoła. „Tak to Opatrzność rzuciła nad Kościołem, że kiedy w jednych narodach poczynają usychać i nawet odpadać całe konary z drzewa ewangelicznego, w drugim, nawet protestanckim, nowe wyrastają i okrywają się liściem, kwieciem i owocem”.

Charles d'Aragon w art. „Les catholiques anglais” podkreśla, że rozwój katolicyzmu w Anglii stanowi charakterystyczne zjawisko naszych czasów. Oto jedno z najbardziej kulturalnych społeczeństw

Rolnictwo małopolskie przeciwko polityce min. Poniatowskiego

Przedstawiciele władz opuścili demonstracyjnie obrady.

Przy licznym udziale delegatów odbył się we Lwowie zjazd Małopolskiego Tow. Rolniczego, obejmującego swoją działalnością trzy województwa południowo-wschodnie. Zdecydowaną większość stanowili chłopci małorolni, nie brak również było ziemian, oraz przedstawicieli organizacji, przeprowadzających na Kresach parcelację wielkich własności.

Zwołanie zagrał prezes T. w. p. Muszkowski, zając się na myślenie o działalności T. w. p. Następnie wygłosił przemówienie prezes T. w. p. Sobon, który skrytykował w dosadnych słowach obecną politykę agrarną, zakończył słowami: „Zły to gązda, który nie obchodzi granic swego pola”.

Przedstawiciele władz z naczelnikiem wydziału rolnego urzędu wojewódzkiego, inż. Szostakiem, demonstracyjnie opuścili salę. Dalsze obrady toczyły się pod wrażeniem tego faktu.

Mówcy zwracali uwagę na rolę składów Kolek Rolniczych, będących silnymi bastionami polskości na Kresach wobec niebezpieczeństwa ukraińskiej ofensywy gospodarczej.

Dostało się również Polakom Radiu, którego sudyce dla w. b. były ostro krytykowane. Do zarządu wybrano przedstawicieli młodej i wiekszej własności rolnej.

Samolot niemiecki lądował koło Kutna.

Na terenie majątku Strzelca, gminy Sejki, pow. kutnowskiego, wylądował samolot niemiecki szkolny wojskowy, pilotowany przez Hansa Beckera. Becker leciał z Prażi na Wschód do Wrocławia do szkoły pilotów. Samolot zabezpieczył miejscowe władze.

Przesłuchany Becker oświadczył, że zmylił trasę i zmuszony był do lądowania. Wśród pilotów Hans Becker został zwolniony i wraz z aparatem helikoptera przekazany władzom niemieckim.

wo, że więź społeczna opiera się ostatecznie o walory moralne, dlatego nie raz nawet podświadomie poszukują współdziałania z tym czynnikiem, który wartość duchową w życiu narodów reprezentuje, to jest z religią. Stąd reprezentant religii uniwersalnej Zwierzchnik katolickiego Kościoła w międzynarodowych problemach helidze zdobywał coraz większy autorytet. Stolica Apostolska stanowi już dziś tę dyna, moralną siłę, która mogłaby uciszyć burzę nadchodzących konfliktów wojennych. Orzy świat, umęczonego ciągłą szarpaniną w polityce, zwracając się z coraz większym zaufaniem ku Niemiśnikowi Chrystusa. Pozostaje zrozumienie, że ponad wszelkie spory i rozterki musi zaistnieć powszechny trybunał moralny, oparty o doświadczenie wieków, mający do zrealizowania najwyższe cele ludzkiego. Taki trybunał mógłby spory międzynarodowe skutecznie rozstrzygać. Nowoczesna dyplomacja, rozumiejąc coraz więcej prawdę życiową wysyła ze wszystkich stron świata swych przedstawicieli ku Stolicy Apostolskiej”.

Po fali olbrzymich upałów spadły obecnie w całej Australii ulewne deszcze, które gaszą pożary leśne w stanie Victoria.

Wydaleni z pasa granicznego

Starosta powiatowy w Działdowie zarządził wydalenie z pasa granicznego mieszkańców wsi Uzdowo, Pawła i Piotra Zuchowskich, za stałe, niemal zawodowe, uprawianie przemysłu, oraz Zygmunta Jaworskiego za nielegalne przekroczenie granicy.

Zgon Iwana Możżuchina

W posiadłości swej w Courbevoie we Francji zmarł Iwan Możżuchin, jeden z najwybitniejszych aktorów filmu niemieckiego.

Możżuchin był z zawodu adwokatem, po rewolucji rosyjskiej zamieszkał w Paryżu, gdzie szybko zdobył sobie rozgłos jako aktor. Zmarł w biedzie.

Maszyny z Niemiec

Rozmaite przedsiębiorstwa poczyniły zgłoszenia na zakup maszyn w Niemczech. Zgłoszenia te zostały skierowane do B. G. K. i wyrażają się sumą 50 mil. złotych.

Projekt przedłużenia godzin urzędowych w bankach

W bankach warszawskich istnieje projekt przedłużenia działalności kas do godziny 19.30 wieczorem.

świata garnie się do Kościoła. I to dzieje się w czasach, kiedy w państwach mniej kulturalnych, jak w Rosji, odhyla się przekładanie katolicyzmu. Daje to wiele do myślenia. Okazuje się bowiem, że walory kulturalne, jakie wnosi katolicyzm do życia społecznego, są oceniane przez najwybitniejszych przedstawicieli nowoczesnej cywilizacji”.

Z okazji wizyty ministrów angielskich prasa francuska podkreśla, że t. zw. „dyplomacja Watykanu” różni się zasadniczo od międzynarodowej gry politycznej, jaką prowadzą reprezentanci państw świata. Cele, do których prowadzi Kościół, są wieczne, niezmiennie, a ich zdobywanie zostało uzależnione od wprowadzenia w życie jednostek i społeczeństw zasad moralności Chrystusowej. Sukcesy zatem „dyplomacji” Kościoła „są ściśle związane z umienniem, czego nie można powiedzieć o dyplomacji polityków, wprowadzających w grę międzynarodową elementy często nie mające nic wspólnego z moralnością”.

„Najlepsi politycy naszych czasów rozumieli już choćby części-

KRONIKA PŁOCKA

KALENDARZYK.

Piątek 20 I — św. Fabiana i Sebest.
Sobota 21 I — Agnieszki P. M.
Niedziela 22 I — św. Wincentego.

Biblioteka Parafialna (Dobrzyńska 6)
Czytelnia codziennie w dni powszednie od
godz. 5 do 7 wieczorem.

DYŻURY APTEK:

Piątek 20 I — Betley'a.
Sobota 21 I — Smigielskiego.

Zebrania

Δ Walne zebranie Oddzia-
ła KSKobiet na Stanisławów-
ce odbędzie się w dniu 22 b.m. o
godz. 14.30 na sali Parafialnej. Wszyst-
kie członkinie na zebranie to zapra-
sza Kierownictwo Oddziału.

Δ Walne roczne zebranie
„Sokoła” plockiego odbędzie się
w dniu 22 b.m. o godz. 16 w soko-
li przy ul. Kościuszki 5. Na porządku
dnia znajdują się m. in. spra-
wozdania, preliminarz budżetowy na
rok 1939 i wybory prezesa, wicepre-
sów, 9 ciał członków Zarządu, wy-
bory Komisji Rewizyjnej i Sądu Ho-
dowego.

Wiadomości potoczne

Δ Do katolickich radiolu-
schaczy. Przypominamy, że Płocki
Okręgowy Zarząd Związku Kato-
lickich Radiosłuchaczy siedzibę
swoją posiada w lokalu Redakcji
„Głosu Mazowieckiego” (Tumska
2, I piętro). Tam też zapisywać
się można na członków Związku.

Członkiem Z. K. R. winien być
każdy radiosłuchacz katolik. Tylko
organizowani będziemy mogli wy-
wrzeć wpływ na programy Polskiego
Radia. Składka członkowska
wynosi 1 zł. rocznie.

Δ Zawody konne pułku Strz.
Konnego urządzi w niedzielę 22 b.m.
po południu. Zainteresują one niewąt-
liwie licznych miłośników sportu
konnego w Płocku.

Kronika karnawałowa

Bal Podoficerów Rezerwy.
W dniu 1 lutego w sali Rady Miejskiej
na Ratuszu Płockim odbędzie
się bal, organizowany przez Płockie
Powiatowe Koło Zw. Podoficerów
Rezerwy. Dochód przeznaczony bę-
dzie na Pomoc Zimową. Początek
balu o godz. 21. Cena biletów zł. 1,50.
odtłone — 2,50 zł.

**Bal Rzemiosła Chrześcijań-
skiego.** Dnia 21 b.m. we własnym
lokalu przy ul. Kościuszki 5 odbędzie
się bal Rzemiosła Chrześcijańskiego.
Bal obecnie daje się zauważyć duże
zainteresowanie tym balem wśród re-
miesła. Jest to pierwszy bal rzemieś-
liczy od szeregu lat. Muzyka do-
bitowa. Bufet dobrze zaopatrzony w
mne i gorące zakąski. Ceny bardzo
niskie. Sala i boczne pokoje dobrze
ogrzane. Gospodynie i gospodarze bę-
dą mile witac gości i członków. Efek-
tywne dekoracje lokalu. Początek o
godz. 21. Wejście tylko za zaprosze-
niami. Zarząd Zw. Rzem. Chrz.

ZAPOZNANA SIŁA.

Święty Papież Pius X. zwykł
był mawiać:

„Dajcie mi armię modlących
się, a zdobędę nią świat cały”!
Modlitwa — to siła zapoznana
i niedoceniona, która drzemnie opo-
dal brzegów nurtu myśli ludzkiej,
stojącej bezradnie przed faktami,
które geniusz ludzki dziś stworzył,
że prawo pięści staje się prawem.
Do takich wyników nie trzeba by-
ło aż tyle wysiłków, zawziętej
pracy uczonych chemików i kon-
struktorów armii, którzy zboczy-
szy z Bożego dziedzina wytyczyli
narodom nową drogę — szczęścia
i gazów trujących.

Czy nie warto sobie przypo-
mnieć, że Modlitwa — to wyde-
ptana krokami tyłu pokoleń droga
do Boga, ten dym ofiarny serca
ludzkiego, wznoszący się aż do
stóp Bożego Majestatu — jest
olbrzymią, rzeczywistą, choć nie-
materialną siłą; zwłaszcza modlit-
wa w stanie Łaski, kiedy ją Bóg
nie tylko słyszy, ale słucha!

A tak niewielu o tym pamięta!
Myśl świata przechodzi, jak
śniepek, obok tej siły, tak innej i
tak niewspółmiernej z żadną siłą,
o której potędze nie mówi ilość
kilowatów, lecz wielkie tchnienie
Bożej Wszechmocy.

Na pylnych drogach ludzkiego
życia jest pełno śladów stóp
Chrystusowych modlitwie ludzkiej
idących naprzeciw.

Obok bohaterstwa obrońców
naszych rubieży, z polskich mo-
dlitw są też sypane kopce granicze-
ne Rzeczypospolitej, i tkana kan-
wa historii Narodu.

O czynach wielkich mężów hi-
storia zapomnieć może, lub ich
niedocenić, ale modlitwa nie zginie,
bo ją Bóg nietylko niezapomni,
ale oceni i przyjmie!

Kościół budowane są w kształ-
cie Krzyża. Gdy taki Kościół wy-
pełnią wierni, kształt krzyża świa-
tylni stanie się mozaiką pochylo-
nych głów, mozaiką serc.

Wiele takich krzyżów pokryje
ziemię i modlić się będzie o jed-
ność Kościoła, jedność Narodu i
narodów.

Będzie to pochód krzyżowy,
krucjata serc, w znak krzyża
ukształconych. A do nieba do-
jdzie szept modlitw:

„Panie Jezu Chryste, który
Apostołom rzekłeś: Pokój mój
zostawuję wam, pokój mój daję
wam, nie na grzechy nasze, lecz
na wiarę Kościoła Twego spoj-
rzyj i racz go według woli Twojej
odbarczyć pokojem i zjednoczyć.
Który żyjesz i królujesz Bóg po
wszystkie wieki wieków. Amen.

Ks. dr. Czesław Pacuska.

Sierpc czci ś.p. Romana Dmowskiego.

W dniu dzisiejszym (20 b. m.)
narodowy Sierpc składa hołd ś.p. R.
Dmowskiemu.

W kościele parafialnym o go-
dzinie 11 odprowadzone będzie uro-
czyste nabożeństwo żałobne za
duszę ś. p. Romana Dmowskiego.

Bezpośrednio po nabożeństwie od-
będzie się akademii żałobna ku czci
ś. p. Romana Dmowskiego, duchowe-
go wodza Polski narodowej.

Uroczystość żałobną organizuje
Sierpeckie Koło Stronnictwa Naro-
dowego.

Dzisiejszy odczyt

p. prezydenta Wasiaka.

Prezydent m. Płocka p. St. Wa-
siak wygłosi dziś w Teatrze Miejskim
o godz. 5 po południu odczyt
p. t. „Gospodarka miejska w Płocku
w cyfrach”.

Listy do Redakcji.

GŁOS Z POWIŚLA.

„Głos Mazowiecki” poruszał już swe-
go czasu niefortunne schody na zbrocu
i zw. Górki Niemieckich. Nie dość, że zbu-
dowano tak okropne schody, to jeszcze na
nowej ulicy Mostowej obok figury Matki
Boskiej pozostawiono przy tych schodach
taki stopy gliny, że podczas odwilży
czy ślady trudno tędy przejść. Chcąc tędy
dostać się do śródmieścia, trzeba po
kostki brnąć w glinę i błocie. A przecież
wystarczyłoby położyć tu kilka płyt lub
kamieni, by ułatwić przejście, ale cóż: nie
ma o tym kto pomyśleć. Mieszkańcy Po-
wiśla niech po błocie brną i wymyszlają.
Może by panowie z Ratusza plockiego za-
interesowali się tą sprawą.

Mieszkanka Powiśla.

S I E R P C.

Kurs kupiecki. Około 10 marca
r. b. rozpocznie się w Sierpcu
10-cio dniowy kurs kupiecki, urzą-
dzony specjalnie dla druhów sier-
peckiego okręgu Katolickiego Sto-
warzyszenia Młodzieży. Przez u-
kończenie wspomnianego kursu
absolwenci osiągną podstawowe
wiedomości z dziedziny kupieckiej
i handlu. Uczestnicy kursu, którzy
ukończą kurs z wynikiem bardzo
dobrym, skierowani będą na dalsze
kształcenie się w tym kierunku.

Opłata za kurs i wyżywienie
wyniesie około 10 zł. Zgłoszenia
należy kierować na ręce instruktora
d-ha Brunona Przeliorza w
Sierpcu (Plac 6-go Sierpnia 18),
najpóźniej do dnia 5 lutego b. r.

M Ł A W A.

Nabożeństwo żałobne za duszę
ś. p. Romana Dmowskiego odpra-
wione zostanie w Mławie w miej-

Radio.

PIĄTEK — 20. I. 1939.

6.30 Audycja poranna — 11.00 Audy-
cja dla szkół — 11.25 Koncert chóru
„Light opera Company” — 12.03 Audy-
cja południowa — 15.00 „Na szeroki-
m świecie”, audycja dla młodzieży — 15.30
Muzyka obiadowa z Krakowa — 15.35
Polskie utwory fortepianowe: Paderewski,
Szymanowski, Różycki. — 17.20 Arrie
i pieśni w wyk. Stani Zawadzkiej — 18.00
Audycja dla wsi. — 18.30 „Pan Tarabank-
iewicz w Abisynii i na księżycu”, humo-
reska. — 18.55 Koncert rozrywkowy. —
21.00 Śpiewa Chór Polskiego Radia. —
21.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii
Warsz. — 22.30 „Osobliwe recepty litera-
kie”, szkic literacki — 22.45 Muzyka.

SOBOTA — 21. I. 1939.

6.30 Audycja poranna. — 11.00 Audy-
cja dla szkół. — 11.25 Koncert z płyt. —
12.03 Audycja południowa. — 15.00 Stu-
chomisko dla dzieci: „Dzieci pana Maj-
stra”. — 15.30 Muzyka obiadowa z Kato-
wic. — 16.35 Recital wiołenczelowy Ta-
deusza Litana. — 17.05 „Złote czasy sceny
krakowskiej”, felieton. — 17.20 Kon-
cert utworów Larsa Eryka Larsona. —
18.00 Audycja dla wsi. — 18.30 Audycja
dla Polaków za granicą. — 19.15 Polska
Kapela Ludowa Dzierżanowskiego —
19.55 Walce w wyk. orkiestry Rozgłośni
Wileńskiej. — 21.00 „Tańczmy — przecież
to karnawał”, muzyka taneczna. — 21.50
„Pracowity dzień”, skecz. — 23.15 Muzy-
ka taneczna z płyt.

scowym kościele parafialnym w
dniu 30 b. m. Uroczystą Mszę św.
żałobną odprawi dziekan mławski,
ks. kan. Wł. Maron.

R Y P I N.

Samobójstwo młodych małżon-
ków. We wsi Zasady, gm. Czer-
min, powiatu rypińskiego, roze-
grała się ponura tragedia. Młodzi
małżonkowie Wejtkowscy popełni-
li samobójstwo przez napięcie się
esencji octowej. Oboje umieszczeni
zostali w szpitalu w Rypinie. Stan
Wejtkowskiego jest beznadziejny,
stan zaś jego żony nie budzi obaw,
wypłynęła bowiem ona mniejszą dozę
trucizny.

Już w jutrzejszym nrze...

Druk zapowiedzianej pracy p. t.
„Powstanie Styczniowe w Płockim
i w Płońskim”, pióra p. Stefana
Popkowskiego, rozpoczniemy już
w nrze jutrzejszym „Głosu Ma-
zowieckiego”. Rozpoczęcie dru-
kowania tego „opowiadania histo-
rycznego” łączymy z rocznicą wy-
buchu powstania w dniu 22 stycz-
nia.

Jesteśmy przekonani, że „Pow-
stanie Styczniowe w Płockim i w
Płońskim” żywo zainteresuje na-
szych czytelników.

Co to jest milion?

Skład jury wielkiego Konkursu Loteryjnego.

Konkurs na odpowiedź na pytanie: „Co to jest milion?” wywołał wielkie zainteresowanie w szerokich kręgach naszych czytelników.

Jury Konkursu składać się będzie z pięciu osób, a mianowicie:

1. Redaktor Witold Giełżyński, b. prezes Syndykatu Dziennikarzy.

2. Tadeusz Dolega-Mostowicz, znany powieściopisarz.

3. Prof. Tadeusz Sierżputowski, znany matematyk.

4. Dr. Henryk Friedrich, asystent katedry polonistyki na Uniwersytecie J. P.

5. Delegat Monopoli Loteryjnego.

Jak wiadomo, odpowiedzi (w granicach 25 słów) należy przesyłać albo p. a. Loterii (Warszawa, Długa 50), albo też składać w którejkolwiek kolekturze Monopoli Loteryjnego do dnia 5 lutego r. b. Na kopertach dopisywać: „Konkurs Loteryjny”.

Nagrody: I — 1000 zł.
II — 500 zł.
III — 300 zł.
IV — 200 zł.
V—XV — po 100 zł.

wypłacone zostaną natychmiast po zakończeniu Konkursu, co nastąpi do dnia 18 lutego r. b., czyli na 5 dni przed rozpoczęciem ciągnięcia 44 Loterii Państwowej.

Czytelnicy nasi mają zatem czas zastanowić się nad tym, co to jest milion. Przyjdzie im to tym łatwiej, że znajdujemy się w tej chwili w nastroju okresu przed-

millionowego, bowiem ciągnięcie miliona, jako głównej wygranej IV klasy 43 Loterii, odbędzie się dnia 24 b. m.

Gruźlica płuc jest nieubłagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla poci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, Bronchitu uporczywego, męczącego kaszlu, grypy i t. p. stosują po lekarze „BALSAM TRIKOLAN” Gaseckiego, który ułatwia wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Sprzedają apteki.

NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO myśleć o zdrowiu, tym bardziej jeżeli cierpisz na chorobę: NEREW, PRZECIEŻ, WATROBY, KAMIENI ŻÓŁCIOWYCH, ZŁEJ PRZEMIANY MATERII, na bóle artretyczne czy podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używać będziesz siód moczopędnych „DIUROL” Gaseckiego, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji zatrzymujących organizm. — Dziś jeszcze kup pudełeczko ziół „DIUROL” Gaseckiego, a gdy przekonasz się o dodatnich skutkach ich działania, zalecać będziesz swym znajomym.

Sposób użycia na opakowaniu. — Oryginalne zioła „DIUROL” Gaseckiego (z kogutkiem) sprzedają apteki i sklepy apteczne.

hundenkeit” w nauce przynajmniej, zewnętrznej, pozytywnej, zgodności z ekskluzywnym światopoglądem. Brak tej zgodności, przejawiającej się w czynach, wystąpieniach i zaniechaniach, podobnie naruszenie tak zwanej sfery politycznej, do której można obecnie wszystko zaliczyć uprawnia do zastosowania represji i przesładowania także przy pomocy organów państwowych.

Ruch więc może albo: 1) zwalczać wszelką religijność, jeżeli ją uważa za rzecz szkodliwą, jak to się czyni w Rosji, albo 2) dążyć do jej uzgodnienia z wyznawanym światopoglądem.

Pierwszą drogę uznano za niewłaściwą i szkodliwą, gdyż nie odpowiada ona rzeczywistości istniejącym potrzebom i pragnieniom mas. Zerwanie z wszelką religijnością byłoby zbyt wielkim przewrotem, zbyt wielkim zerwaniem z tradycją. Pozostała więc druga alternatywa. Uznano potrzebę religii i jej znaczenie dla ruchu.

Równocześnie z tym istnieje fakt, nad którym słusznie ubolewał znany niemiecki profesor Uniwersytetu berlińskiego Paweł de Lagerde. Wewnętrzne rozbieżności Niemiec od wieku XVI, uważane za największe nieszczęście Trzeciej Rzeszy, które wywarło bardzo zgubny wpływ na losy narodu, hamujące zaistnienie, silnego poczucia jedności narodowej. Jednym słowem, trzeba dokończyć dzieła reformacji, lub stworzyć nową reformację, jednoczącą naród.

ZAWIADOMIENIE.

Zawiadamiam Wielce Sz. PUBLICZNOŚĆ, że już w dniu 24 stycznia otwieram sprzedaż nasion: warzywnych, kwiatowych oraz pastewnych i t. p.

Z poważaniem

WŁ. NOWICKI

Kwiaciarnia — ul. Tumaka tel. 12-50.

Oczu nie wolno lekceważyć!

Pamiętaj, że OPTYK

F. WIŚNIEWSKI

PŁOCK.

POW. 13

dostawca Ubezpieczalni Społ. i Kolei Państwowych Polec.

80/0
rabatu

Okulary, Białko, Lorgnona, Barometry, Termometry, Lupy, Kompas, Narzędzia chirurgiczne, Bandaże raptarowe. Zamiana strzykawek „RECCORD”, Reparaty i ostrzy narzędzia chirurgiczne. Nasza specjalność: Reparaty optyczne i dokładne wykonanie szkła wg. recept p. Lekarzy - Okulistów

Ceny dostosowane do obecnych warunków.

przeciw
ODMROZENIOM

kończynorozprzrątkach odmrożenia stosuje się oryginalną moc Gaseckiego

MROZOL

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE

Przy chorobach: ŻÓŁADKA, KISZKI, WATROBY, PRZY KAMIENIACH ŻÓŁCIOWYCH, WZDĘCIU BRZUCHA, ODBIJANIU SIĘ, LUB SKŁONNOŚCIACH DO ZAPARCIA, stosuje się: „SZWAJCARSKI GORZKIE ZIOŁO” — Gaseckiego, naturalny łagodny środek przeczyszczający, ułatwiający funkcje organów trawienia, stosowane również przy nadmiernej otłocności.

Ks. mgr. A. Rutkowski

(Mława).

Na zachodzie

3) czarne chmury.

Rola religii w społeczeństwie i państwie niemieckim.

Partia Narodowo-Socjalistyczna sądzi, że podobnie jak nauka i sztuka, tak i religia nie może być w sprzeczności z ekskluzywnym światopoglądem — w przeciwnym razie nie ma dla niej miejsca w nowym ustroju. Dawna wolność sumienia nie istnieje, bo mimo, że się dzisiaj mówi o tej wolności i konieczności walki z areligijnością, bezwzględnie, wszelkimi środkami dążyć się do objęcia całego człowieka ekskluzywnym światopoglądem. Autorytatywność ruchu przesądza wiązanie się z jakimkolwiek Kościołem. Trzeba powiedzieć, że tylko wtedy zachowanie jakiegos wyznania i możliwość uważania je za niepolityczne istnieje, gdy nie jest sprzeczne z ideologią ruchu i opartą na niej ideologią państwa i partii i jeżeli w swoim zakresie będzie bezwzględnie i pozytywnie aprobowane moralność tych zasad i poczynań.

Ruch uważa związki wyznaniowe za swoje ważne organy, podobnie jak państwo i partię. Żąda za tym od nich dopóki nie osiągnięto jednolitości tak zwanej „Volkswerk-

Dzieło Lutera uważa się jako czyn, który wyzwolił ducha niemieckiego z pod obcych pierwiastków i wpływów. Mamy więc z jednej strony ruchy religijne niemiecko-chrześcijańskie, które chcą dokończyć i uzupełnić dzieło reformacji Lutera i z drugiej strony ruchy neopogańskie, związane z czołowymi przedstawicielami ruchu np. Rosenbergiem, które chcą dokonać nowej reformacji, w oparciu o rodzime, czasem niezwykle dziwaczne podławy. Oba te kierunki podobnie też jak i tradycyjny protestantyzm łączą idea i pragnienie jednolitej religii, ujawniające się już w epoce bismarkowskiego „kulturkampfu”.

Ta tendencja do stworzenia religii narodowej znajdowała już tyłkrotnie wyraz w mowach Hitlera, Goebelsa i innych. Konkretyzując, trzeba powiedzieć, że Narodowy Socjalizm nie zerwał całkowicie z religią, lecz żąda bezwzględnego i niekompromisowego aprobowania zasad Narodowego Socjalizmu. Rola religii jest w nowym ustroju ściśle wyznaczona i reglamentowana. Formalnie, państwo i partia wyrzekają się jakiegokolwiek tendencji reformacyjnych — faktycznie reformacji tej mają dokonać, zgodnie z wolą Narodowego Socjalizmu same Kościoły. Formalnie wyrzeczone się dawnego prawa „ius reformandi” lecz faktycznie zasada „cuius regio, eius religio” znalazła zastosowanie, lecz w innej formie. „Regio” jest ludu niemieckiego. Wolę ludu przed-

stawia ruch. Posłuszeństwo woli czy potrzebom doczesnej polityki ludu przetrada się w posłuszeństwie woli Boga. „Wola Boga i wola ludu — to jedno”.

Dzisiaj Narodowy Socjalizm chętnie się tym, że zwrócił człowiekowi religię, czy też oddał człowieka religii, lecz zapomina o roli, jaką wyznaczył on religii w nowym ustroju. Zapomnieli o tym nawet protestanci niemieccy, gdy w rodzącym się ruchu widzieli zbawienie dla siebie. Po roku 1918 kościoły protestanckie uzyskały taką swobodę jakiej nigdy nie miały. Dawniej ściśle związane z państwem, straciły swą linię rozwoju, straciły orientację. Nie wiedziały, co począć po tej emancypacji, nie mogły się przeciwstawić weiskającemu się wszędzie pogaństwu i rozbiciu. W ruchu i jego przywódcach, którzy głosili hasło „pozytywnego chrześcijaństwa” widzieli przyszłego zbawcę, i niekierującego protektora. Zapomnieli, że już nawet 21 punkt programu partyjnego, uchwalonego w dniu 5 lutego 1920 roku, mówił: „Zatamy wolności wszystkich wyznań religijnych w państwie, o ile one nie są niebezpieczne dla jego istnienia, lub nie naruszają porządku państwa, albo moralności rasy germańskiej. Partia jako taka stoi na gruncie pozytywnego chrześcijaństwa, bez koniecznego wiązania się z jakimkolwiek wyznaniem”.

(c. d. n.)

WYNI OGŁOSZEN: za w. rzaz m/m, na stronie tytułowej 40 groszy, w teście 86 groszy, w ogłoszeniach drobnych słowo 10 gr, dla poszukujących pracy słowo 6 gr. Niekontrol od w. rzaz m/m 86 gr, teście 25 gr. Prenumerata mies. za przesyłką 2,50 zł.

Redaktor Kropka i Mazowiec: Ośw. gr. Śledziński. Redakcja przyjmuje od 11-12 i od 4-5 po poł. — Wydawca i Redaktor: Michał Niemir

Obito w drukarni „B-cia Dotrychowa” w Plocku.